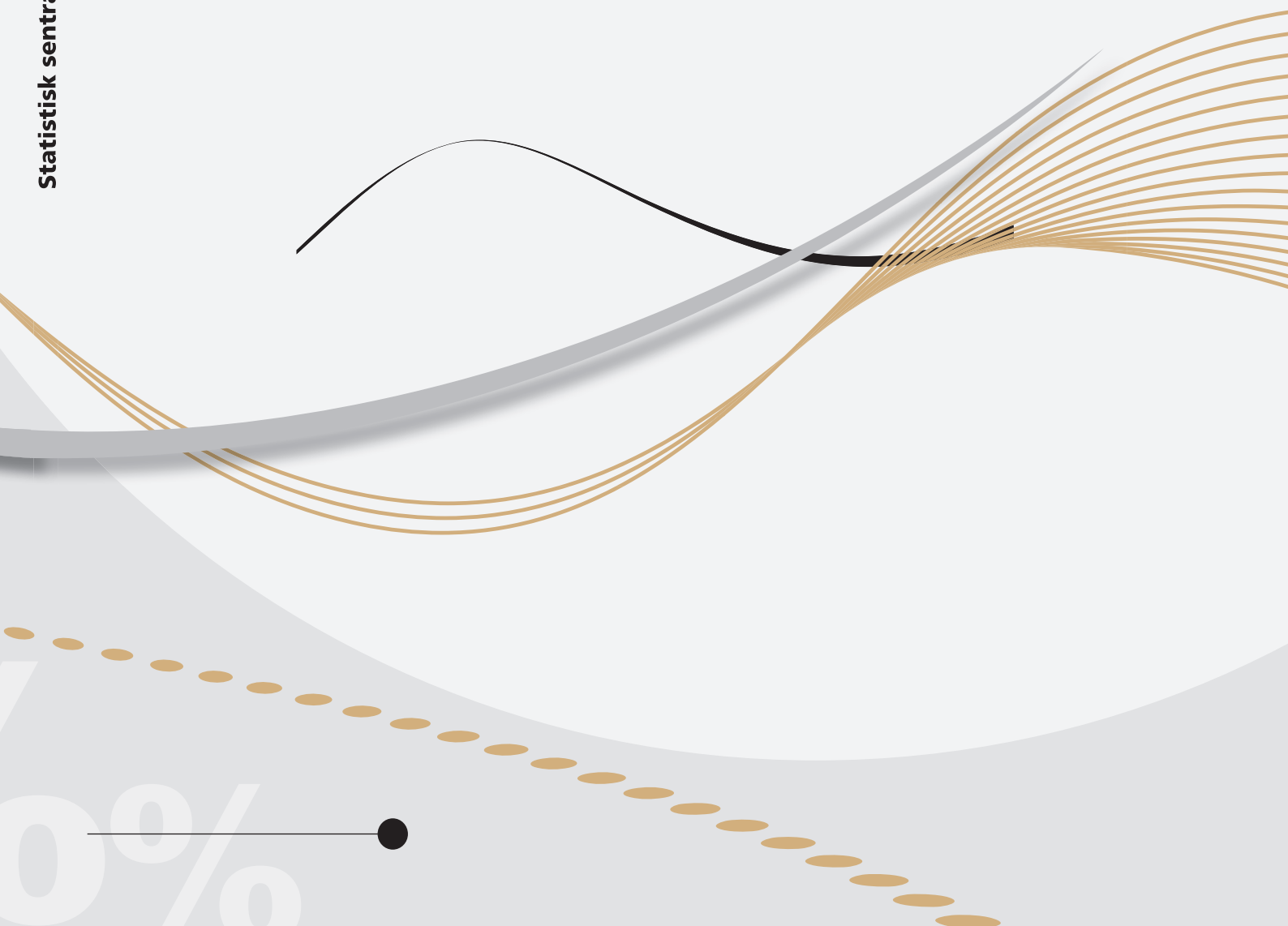

Virksomhetsplan 2016. Satsinger og prioriteringer

Virksomhetsplan 2016 Satsinger og prioriteringer

I serien Planer og meldinger publiseres dokumenter med et institusjonelt preg og notater med en viss offisiell karakter.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 12. februar 2016

Trykk: Statistisk sentralbyrå.

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Våre rammebetingelser, relasjoner til brukere, andre statistikkprodusenter og interne forhold i SSB er i stadig utvikling og påvirker gjennomføringen av strategien. Det er viktig at SSB jobber for å bli en fremtidsrettet og moderne organisasjon som er langt fremme på digitalisering og bringer frem relevante fakta på de store temaene som preger samfunnsutviklingen. Det siste innebærer at SSB evner å sammenstille statistikkene på måter som treffer brukernes behov og at vi fanger opp store tema som kommer på dagsorden. Det er også viktige endringer som skjer internasjonalt både gjennom en ny europeisk statistikklov og nye store endringer i forordningene særlig for sosial- og næringsstatistikken. SSB har anbefalt at den norske statistikkloven blir vurdert i forhold til de endringene vi ser i EU.

Strategien ligger til grunn for hovedprioriteringene for 2016, og hovedprioriteringene er de viktigste tiltakene som skal gjennomføres i 2016 for å nå våre strategiske mål. SSB vil i 2016 sette i gang en ny strategiprosess. Dette omfatter analyser av eksterne drivere, interesser og SSBs kompetansebase. I tillegg er det behov for å arbeide med SSBs visjon og verdier.

En forutsetning for effektiv og standardisert statistikkproduksjon er at vi anvender tilgjengelig teknologi til å hente inn data og til å produsere og formidle statistikken. Her er det viktig at vi både setter trykk på gjennomføringen av porteføljeprojekter som er besluttet, samtidig som vi starter forberedningen av et moderniseringsprogram som skal digitalisere statistikkproduksjonen. Et slikt program vil ha stort potensiale for å effektivisere produksjonen og vil være avhengig av finansiering ut over de årlige bevilgningene SSB får.

Både globaliseringen og andre trekk ved samfunnsutviklingen fører til endrede behov for næringsstatistikk. I 2016 vil det derfor bli foretatt en vurdering av om næringsstatistikken bør fornyes til å omfatte nye næringer og nye statistikkprodukter. Dette sammenfaller med EUs arbeid med en ny forordning, FRIBS (Framework Regulation Integrating Business Statistics), der et viktig mål er å sikre harmonisert statistikk som har høy kvalitet og som er relevant i den globaliserte verden. Gjennomføring av FRIBS vil innebære kvalitetsforbedringer av næringsstatistikk/økonomisk statistikk som grunnlag for nasjonalregnskapet og statistikk som viser virkningene av økt globalisering.

Måten vi er organisert på skal også vurderes. En sentral målsetting med den igangsatte omorganiseringsprosessen er å få til en bedre samhandling på tvers i organisasjonen. Forbedring av tverrgående prosesser er også en klar satsing i fase 2 av Lean-programmet. For å forberede oss på å bli en fremtidsrettet og moderne organisasjon, er det helt sentralt at SSB har riktig kompetanse. SSB står i en situasjon hvor det vil være mange medarbeidere som går av med pensjon de neste ti årene, og ved siden av å overføre og sikre den kritiske kompetansen, vil det være viktig å rekruttere ny, høyt utdannet og relevant kompetanse.

For å oppfylle SSBs samfunnsoppgave som leverandør av uavhengig statistikk, analyser og forskning med høy kvalitet, er det viktig at SSB når ut til omverden. SSB vil arbeide for å gjøre statistikkene, analysene og forskningen mer tilgjengelige og forklare og formidle tallene og resultatene på en pedagogisk måte. Dette innebærer blant annet å investere i kompetanse på kommunikasjon og formidling og organisere kommunikasjonsvirksomheten på en måte som støtter oppunder formidlingsbehovet. Det er viktig at dette gjøres på en måte som styrker SSBs omdømme som en faglig sterk og uavhengig institusjon.

Den overordnede virksomhetsplanen viser SSBs sentrale prioriteringer. Det foreligger også mer detaljerte virksomhetsplaner for hver avdeling som utgis i serien *Interne dokumenter*.

Statistisk sentralbyrå, 8. februar 2016.

Morten Reymert
Styreleder

Christine Meyer
administrerende direktør

Innhold

Forord	3
Hovedprioriteringer	5
1. Sikre realisering av gevinster fra våre viktigste porteføljeprosjekter	7
1.1. Fullføre prosjekter som er i leveranse	7
1.2. Nye prosjekter i porteføljen	8
1.3. Styring – kartlegging av IT-systemer og fagapplikasjoner.....	9
2. Fremtidig modernisering av SSBs statistikkproduksjon	10
3. Hovedprioriteringer i statistikkproduksjonen	11
3.1. Nasjonalregnskapet og utenriksøkonomien	11
3.2. Næringsstatistikk.....	12
3.3. Konsumprisindeksen (KPI).....	13
3.4. Rammeverksforordning innen sosialstatistikk	13
3.5. Pensjonsformue	14
3.6. Energistatistikk	14
3.7. Innvandringsstatistikk.....	14
3.8. Rolleavklaring mot andre statistikkprodusenter.....	15
3.9. Mer brukerorientert formidling og analyse av statistikk	15
3.10. Merverdi av statistikken ved bruk av GIS-verktøy	16
3.11. Konsentrasjon om kjerneoppgavene.....	16
4. Hovedprioriteringer innen forskning	17
4.1. Oppfølging av modellgjennomgangen på forskningsavdelingen	17
4.2. Forskningens tilbakevirkning på og samspill med statistikkproduksjonen	17
4.3. Viktige satsinger i 2016	18
5. Hovedprioriteringer innen datafangst og metode	19
5.1. Implementere datafangststrategien.....	19
5.2. Implementere metodestrategien.....	21
6. Hovedprioriteringer innen strategisk styring og organisasjonsutvikling	21
6.1. Lean-satsingen videreføres i 2016	21
6.2. Omorganisering.....	22
6.3. Kompetanseutvikling	22
6.4. Internkontroll og IT-sikkerhet.....	23
6.5. Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....	24
6.6. Samarbeid med internasjonale organisasjoner	24
6.7. Internasjonalt utviklingssamarbeid	25
7. Ressurser og bemanning	26
7.1. Budsjett	26
7.2. Bemanning	26

Hovedprioriteringer

Viktige planer og satsinger for 2016 ble omtalt i Statistisk sentralbyrås budsjettforslag for 2016, som ble oversendt Finansdepartementet 10. desember 2014. Budsjettforslaget tok særlig utgangspunkt i behovet for å fornye, modernisere og standardisere produksjonsapparatet for statistikkene. Den store mengden av løpende statistikkproduksjon og forskning, samt tilhørende støttefunksjoner, vil ikke få noen detaljert omtale i den overordnede virksomhetsplanen (OVP), men er fundamentet for alle andre beskrivelser, prioriteringer og tiltak.

Statsbudsjettet for 2016 innebærer at bevilgningen reduseres reelt med om lag 10 mill. kroner fra 2015. Som følge av betydelige overføringer fra 2015 til 2016, er SSBs økonomiske situasjon i 2016 likevel relativt god, og SSB kan ha høy aktivitet. Med dette utgangspunktet har hovedprioriteringene i OVP tatt sikte på å løse strategiske og strukturelle utfordringer som ligger i uløste områder fra Strategi 2014 – 2017 og behov for å ruste opp og modernisere produksjonssystemene for statistikk, spesielt KOSTRA. Det fremgår videre av Prop 1 S (2015 – 2016) at SSB fortsatt må effektivisere for å kunne løse sine oppgaver innenfor strammere rammer i tiden framover.

OVP må leses i lys av de overordnede risikovurderingene for 2016, og disse vurderingene viser at SSB i 2016 særlig må jobbe for å redusere risiko på området for IT-sikkerhet og investere i oppdatert programvare og teknisk utstyr. SSB har også identifisert høy risiko på overordnede og viktige områder for organisasjonen slik som kapasitet, kompetanse og måten vi organiserer arbeidet på. Det er satt i gang tiltak på områdene, og arbeidet vil bli prioritert i 2016.

Hovedprioriteringene for 2016 skal bidra til å realisere SSBs strategi og hovedmål. Gjennomføring av de prosjektene som utgjør prosjektporteføljen, er de sentrale utviklingstiltakene for å forbedre statistikkproduksjonen. Å identifisere, prioritere og gjennomføre nye porteføljeprojekter vil være viktig for å utvikle organisasjonen videre.

SSBs planer beskrevet i OVP for 2016 er ambisiøse, men samtidig realistiske å gjennomføre. Generelt er hovedutfordringene fortsatt effektivisering, rydding i systemporteføljen og teknologisk modernisering samt økt kompetanse for å tilføre statistikken merverdi i form av analyser og forskning. Utfordringene og de potensielle utviklingsoppgavene som SSB står overfor, er mer omfattende enn ressursene vi har tilgjengelig. Mange velbegrunnede planer og prosjekter kan vi derfor ikke starte opp i 2016. Planene er også fleksible og kan endres dersom det oppstår uforutsette hendelser. Vi er også usikre på omfanget av enkelte av de prioriterte prosjektene, særlig moderniseringen av KOSTRA. Selv om planene er fleksible og prioriteringene kan endres, er det noen områder vi er absolutt nødt til å levere på i 2016. Dette gjelder først og fremst

- å holde fremdriften i KOSTRA-moderniseringen
- fullføre planlegging av Forbruksundersøkelsen
- å holde fremdriften i prosjektet Overgang til Altinn slik at prosjektet kan avsluttes i mars 2017
- å sikre og overføre kompetanse som er en forutsetning for videre drift og produksjon i forbindelse med at mange medarbeidere planlegger å gå av med pensjon

SSBs hovedprioriteringer for 2016 er beskrevet gjennom seks områder:

1. Sikre realisering av gevinster fra våre viktigste porteføljeprosjekter
2. Fremtidig modernisering av SSBs statistikkproduksjon
3. Hovedprioriteringer i statistikkproduksjonen
4. Hovedprioriteringer innen forskning
5. Hovedprioriteringer innen datafangst og metode
6. Hovedprioriteringer innen øvrige støttefunksjoner

Den overordnede virksomhetsplanen (OVP) beskriver mål og tiltak, samt forventede resultater og gevinster der dette er mulig. Resultater og gevinster på de prioriterte områdene krever god gjennomføringsevne. I løpet av året vil vi følge opp status gjennom rapportering på tiltakene, og justere på bakgrunn av rapporteringen. I tildelingsbrevet heter det at det er viktig å videreutvikle mål- og resultatstyringen slik at SSB på best mulig måte kan utføre sitt samfunnsoppdrag (tildelingsbrevet kap 4.1). I 2016 vil vi vurdere resultatindikatorer som ytterligere kan bedre grunnlaget for å følge opp den løpende aktiviteten, særlig innenfor områdene produktivitet og relevans.

1. Sikre realisering av gevinster fra våre viktigste porteføljeprosjekter

1.1. Fullføre prosjekter som er i leveranse

Tidligere besluttede porteføljeprosjekter er forankret i SSBs strategi og hovedprioriteringer, og tiltakene skal sikre de effekter som er uttrykt i besluttet prosjektdokumentasjon. En gjennomføring av eksisterende prosjektportefølje skal rydde plass til prosjekter for fremtidig modernisering, og gjennom dette effektivisere statistikkproduksjonen i SSB.

Porteføljestyringen i SSB er basert på Management of Portfolios (MoP), et beste praksis rammeverk for porteføljestyring. Ansvar for porteføljestyringen ble flyttet til IT-avdelingen i 2015. SSBs rammeverk for prosjektstyring er basert på PRINCE2 og er i overensstemmelse med Prosjektveiviseren fra Difi. Direktørmøtet er styringsgruppe for porteføljeprosjektene. Hvert enkelt prosjekt har en prosjekteier og et prosjektstyre.

Primært skal dagens gjennomføringsrisiko i porteføljen håndteres og reduseres gjennom tett og aktiv styring av porteføljen. Prosjektene som er i fase "gjennomføring" pr. 1. januar 2016, skal på denne måten gjennomføres i henhold til avtalt tid, kost og omfang. Viktige elementer i dette er:

- Bedre IT-ressursstyring skal sikre at prosjektene får tilgang på kritiske gjennomføringsressurser.
- Forbedret eierstyring i prosjektene slik at vi løpende sikrer vellykket gjennomføring.
- Aktiv porteføljestyring i direktørmøtet (DM) slik at avvik og korreksjoner i porteføljen kan håndteres.

De viktigste konkrete tiltakene for å få gjennomført dette er:

- Etablering av regelmessig rapportering på og styring av prosjektporteføljen i DM.
- Forbedret modell for ressursstyring i IT.

SSBs arbeid i 2016 med prosjekter som er i fase "gjennomføring", er kort beskrevet under:

Ny statistikkbank

SSBs viktigste kanal for formidling av offisiell statistikk er Statistikkbanken. Det er igangsatt et prosjekt for å implementere et heldekkende API (åpne data) og et nytt brukergrensesnitt, PX-web. PX-web vil gi brukerne noe ny funksjonalitet ved lansering, men det viktigste er at denne teknologien åpner for videreutvikling av Statistikkbanken slik at SSB bedre kan møte brukernes behov.

Omlegging til Altinn

Porteføljeprosjektet som omhandler flytting av skjema fra IDUN (informasjon og datautveksling med næringslivet) til Altinn, viderefører sitt arbeid i 2016, jf. 5.1. Tiltak for å bedre gjennomføringsevne og gjennomføringshastighet følges opp videre i 2016 for å sikre at prosjektet har ønsket framdrift.

Digital kommunikasjon med oppgavegivere

Porteføljeprosjektet Digital korrespondanse avsluttes i 2016, jf. omtale under 5.1.

Varestrømundersøkelse

I 2016 avsluttes arbeidet med Varestrømundersøkelse 2014. Endelige tall skal analyseres og frigis, og undersøkelsen skal dokumenteres. Undersøkelsen er fullfinansiert av Samferdselsdepartementet.

Energiregnskap og -balanse

Energiregnskap og -balanse (ER/EB) samler all informasjon om energiproduksjon og bruk (årsdata) i en egen database. Dette for å sikre en enhetlig behandling av alle kilder, og en effektiv bearbeiding av dataene inn i et samordnet regnskapsopplegg. Formålet med prosjektet er en mer effektiv produksjon av ER/EB, sikre kvalitet i bearbeidingen, lette dokumentasjonen og gjøre produksjonen mindre sårbar.

RAIRD og utlevering av mikrodata

Data for bruk i forskning skal være enkelt tilgjengelig og det legges stor vekt på rask og kostnadseffektiv utlevering av mikrodata til forskere, jf. tildelingsbrevet 2.2.b).

Norges forskningsråd har bevilget midler til et prosjekt for å legge til rette for anonym tilgang til aidentifiserte mikrodata for forskere (RAIRD). Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Norges samfunnsvitenskapelige datatjeneste. Prosjektet skal etter planen være implementert innen utgangen av 2017. Arbeidet med å bygge og fylle RAIRD-databasen vil fortsette i 2016. Dette vil både gjelde selve datagrunnlaget og metadata.

Forbruksundersøkelsen

SSB skal gjennomføre en ny forbruksundersøkelse i 2017. Forbruksundersøkelsen krever omfattende datainnsamling, og svarprosenten har gått ned over tid. Bearbeiding av data har i stor grad vært basert på manuell koding og editering, noe som har vært svært kostnadskreven. Porteføljeprojektet Nye forbruksundersøkelsen skal i 2016 utvikle nye og mer moderne metoder for datafangst og bearbeiding av data. Blant annet skal all rapportering foregå elektronisk, via en nyutviklet webdagbok, kodingen av varekoder skal skje automatisk og innsendte papirkvitteringer skal skannes og kodes automatisk. Videre vil det utvikles et nytt opplegg for editering og bearbeiding av data til statistikkformål, blant annet gjennom tilrettelegging for bruk av ISEE (Integrert System for Editering og Estimering).

Nytt klassifikasjonssystem

Prosjektet skal bidra til et driftssikkert klassifikasjonssystem som er enkelt å forvalte og bruke, og tilrettelagt for god integrasjon med statistikkproduksjonen. Prosjektet har følgende effektmål:

- Enhetlig forvaltning, bruk og gjenbruk av kodelister
- Effektivisere og standardisere produksjonen
- Forbedret kvalitet på statistikken og informasjonsforvaltningen

1.2. Nye prosjekter i porteføljen

I tillegg til de prosjekter som allerede er i gjennomføringsfase, har SSB i tillegg *KOSTRA modernisering* i planleggingsfase. Endelig omfangsvurdering av *KOSTRA modernisering* vil foreligge i mars/april 2016. Foreløpig vurderer SSB det slik at prosjektet vil legge beslag på det alt vesentligste av ledig utviklingskapasitet utover det som benyttes til gjennomføring av eksisterende prosjekter. Det vil følgelig gjennom 2016 være svært begrenset restkapasitet til igangsetting av nye prosjekter utover det som er omtalt ovenfor. Det er derfor ikke foretatt ytterligere vurderinger eller prioriteringer av andre prosjektforslag.

Modernisering av KOSTRA

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som både gir styringsinformasjon og tjener som datakilde for offisiell statistikk om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. På vegne av bl.a. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har SSB påtatt seg å være databehandler for rapporteringen. Dagens tekniske løsning for KOSTRA er etablert på en gammel produksjonsplattform som ble utviklet på

slutten av 1990-tallet. Grunnet driftsproblemer i eksisterende løsning, ble det i mai 2015 bestemt at det måtte startes et moderniseringsprosjekt. Etter fullføringen av konsept- og planleggingsfasen, legges det opp til at styringsdokument for prosjektet vil bli godkjent i løpet av mars/april 2016. Til selve gjennomføringsfasen i KOSTRA er det i Prop 1 S (2015-2016) for Finansdepartementet foreslått en engangsbevilgning på 8 mill. kroner på kapittel 1620 post 45.

Arbeidet med en opprusting av SSBs produksjons- og formidlingsløsning vil starte opp i 2016. Målet er blant annet å ta ned den store driftsrisikoen i form av gammel teknologi og personavhengighet som ligger i den eksisterende løsningen, og få KOSTRA over på en fremtidsrettet formidlingsløsning med APIer etc.

På formidlingssiden skal moderniseringen av KOSTRA i så stor grad som mulig samordnes med det videre standardiseringsarbeidet i SSB gjennom nye ssb.no og Statistikkbanken. Moderniseringen av KOSTRA vil berøre samtlige statistikkavdelinger i SSB, samt avdeling for IT og kommunikasjonsavdelingen, og vil foregå i 2016 og 2017.

1.3. Styring – kartlegging av IT-systemer og fagapplikasjoner.

Fra SSBs IT-strategi fremkommer:

- IT skal understøtte strømlinjeforming av statistikkproduksjonen gjennom økt satsing på utvikling av fellesløsninger. Dette adresseres gjennom prosjektporteføljen og fremtidige moderniseringsinitiativer.
- Det skal settes opp en plan for å redusere omfanget av systemer og fagapplikasjoner mest mulig, med en ambisjon om å bringe disse over på fellesløsningene.

Dette oppnås gjennom langsiktig, systematisk innretting av IT-porteføljen mot klart definerte målbilder som identifiserer hvilke fellesløsninger som skal være sentrale innenfor hovedprosessene i statistikkproduksjonen. For å lykkes med dette må to forutsetninger være på plass:

- Den samlede mengde IT-systemer og fagapplikasjoner må være kjent.
- Strategi for sanering av systemer og fagapplikasjoner som ikke er i overensstemmelse med målbildet, må være etablert.

Disse forutsetningene er ikke på plass i dag, og SSB vil i 2016 gjennomføre en full kartlegging av IT-systemer og fagapplikasjoner i tillegg til å etablere en strategi for sanering og konsolidering av disse.

Kartlegging av IT-systemer og fagapplikasjoner vil være et første steg i en prosess for fremtidig standardisering, konsolidering og sanering av IT-systemer. I 2016 vil SSB dokumentere system- og applikasjonsporteføljen, kartlegge disse inn mot SSBs virksomhetsmodell og identifisere hvilke som er fremtidige saneringskandidater. Konkret innebærer dette:

- Analyse av systemer og fagapplikasjoner
- Dokumentasjon som beskriver systemets/applikasjonens primære bruksområde, kunde og plassering i SSBs virksomhetsprosess(er).
- Vurdering av hvilke systemer og applikasjoner som skal videreføres i SSB.
- Strategi for utfasing av systemer og applikasjoner.

I 2017 og videre vil vi sanere systemer og applikasjoner som ikke er iht. målarkitektur.

2. Fremtidig modernisering av SSBs statistikkproduksjon

Det eksisterer en rekke drivere som i sum aktualiserer behovet for en økt digitalisering av SSBs kjernevirksomhet. I 2016 vil SSB ta de første stegene i en langsiktig strategi for modernisering av SSBs statistikkproduksjon.

- Tildelingsbrevet for 2016 identifiserer en rekke krav knyttet til økt effektivisering av statistikkproduksjonen, standardisering av arbeidsprosesser mm. Tildelingsbrevet uttrykker en forventning om at SSB skal øke produktiviteten over tid og ha færre medarbeidere. SSB forventer også strammere driftsbudsjetter fremover med et tilsvarende krav til å øke produktiviteten. Vi arbeider systematisk med forbedring av prosesser gjennom det pågående Lean-arbeidet, og vi antar at det ligger virkelig store gevinster i økt grad av IT-støttet automatisering av de arbeidsintensive prosessene våre.
- Nyere kartlegging viser at ca. 30 % av vår samlede arbeidskraft er over 58 år, og det vil over de neste årene finne sted en naturlig utfasing av en stor del av arbeidskraften i SSB. Dette aktualiserer et behov for å vurdere hvordan deres arbeidsoppgaver mest effektivt skal utføres i fremtiden, jf. 6.3.
- Analyser som er utført i vårt pågående Lean effektiviseringsprogram, har avdekket at SSB benytter betydelige ressurser til *manuell klargjøring og estimering* av datagrunnlaget som inngår i statistikkproduksjon og analyse. Samtidig har det vært gjennomført begrenset grad av IT-basert modernisering og standardisering av disse arbeidsprosessene. SSB tror det ligger et betydelig effektiviseringspotensial her.
- Eksterne analyser av den generelle tilstanden innenfor IT-avdelingen har identifisert et betydelig effektiviseringspotensial gjennom standardisering av fellessystemene. Standardiseringen skal støtte SSBs kjerneprosesser og gi en tilsvarende konsolidering og sanering av en applikasjonsportefølje som gjennom flere år har utviklet seg til å bli omfattende og med en tilhørende høy driftskompleksitet og forvaltningskostnad.

SSB tror at en IT-basert modernisering av kjerneprosessene i SSB krever til dels omfattende utvikling i IT-porteføljen og en omfattende omlegging av de arbeidsprosessene hvor IT forventes å ta en langt større fremtidig rolle i prosessgjennomføringen. Videre skal en slik omstilling dekke store deler av SSBs samlede statistikkportefølje på mer enn fire hundre produkter som spenner over et mangfoldig nedslagsfelt. Gjennomføring av en slik omstilling forventes derfor å være svært komplisert og vil utløse behov for en betydelig ekstraordinær finansiering i implementeringsperioden. Innen SSB fremmer søknad om slike midler, skal vi ha god sikkerhet for de gevinstberegninger som skal ligge til grunn for finansieringen.

For å lykkes med dette, kreves det en omfattende analyse- og planleggingsfase. Samtidig skal vi rigge en leveranseorganisasjon i SSB som så langt mangler praktisk erfaring med gjennomføring av denne type endringsprosjekter. Endelig skal selve IT-organisasjonen moderniseres for å møte de kompetansekrav som en slik IT-orientering av arbeidsprosessene krever.

SSB vil legge til grunn en analyse og implementeringstakt som tar utgangspunkt i organisasjonens i evne og kapasitet, og vi vil derfor arbeide med en tre-faset, langsiktig tilnærming til problemstillingen:

- *Analyse*: I 2016 vil SSB gjennomføre et større forprosjekt hvor foreløpig hypoteser for effektiviseringsgevinster skal konkretiseres og hvor hovedprosjektene i et mangeårig implementeringsprogram skal identifiseres. Gevinstpotensial skal kvantifiseres, og overordnede planer

for gevinstrealisering skal knyttes til gjennomføringsplanen. Dette vil danne grunnlaget for at SSB ultimo 2016 kan presentere en programplan for Finansdepartementet, ledsaget av et formelt satsingsforslag med formål å utløse midler for en oppskalert programsatsing f.o.m. 2018.

- *Forberedelse til implementering:* I 2017 vil vi videreføre pågående og evt. nye moderniseringer som kan finansieres innenfor ordinært budsjett. I tillegg vil vi detaljplanlegge de første moderniseringsprosjektene med forventet oppstart fra 2018.
- *Implementering:* Det store skiftet i implementeringstakten vil finne sted fra primo 2018. På dette tidspunktet skal detaljerte planer for gjennomføring og gevinstrealisering foreligge, SSBs programorganisering og styringsmodell skal være rigget og tilleggsfinansiering sikret.

3. Hovedprioriteringer i statistikkproduksjonen

3.1. Nasjonalregnskapet og utenriksøkonomien

De siste 10 årene har det gradvis blitt større avvik og inkonsistenser i de ulike delene av nasjonalregnskapet. Som eksempel kan det nevnes at avviket mellom tilgang og anvendelse i endelige tall for 2013 viser noe i underkant av 5 prosent av BNP. I årene 1995-2003 var det gjennomsnittlige avviket 1,3 prosent av BNP. Det har vært en sterk økning særlig etter 2008. Også på andre områder registrerer vi utfordringer med datagrunnlaget til nasjonalregnskapet og tilliggende delregnskaper. På bakgrunn av dette ble det i 2015 satt ned flere arbeidsgrupper som fikk i oppgave å utrede ulike sider ved kvaliteten på nasjonalregnskapet, og de underliggende datakildene. Det vil si på områder vi sliter med å få konsistens i tallmaterialet, eller der det er mangel på datakilder. Utredningene omfatter:

- Kartlegging av fire ulike næringsområder der vi har observert spesielt stor avstand mellom produksjonsinntekter og anvendelse.
- Utredning om datagrunnlaget for utenriksregnskapet, fordringer og gjeld overfor utlandet og direkteinvesteringer.
- Utredning om pris- og volummålingene i nasjonalregnskapet.

Utredningene peker generelt på utfordringer rundt populasjonsforvaltning, og bedre kartlegging og grep om store og kompliserte foretak/konsern er påkrevd. Jf. at våre naboland, samt Nederland, Irland og Canada har etablert egne enheter for å jobbe med enhetlig populasjonsforvaltning av foretak, for å sikre konsistens mellom de opplysningene som rapporteres fra de store nasjonale og multinasjonale konsernene. Opprettelse av en egen enhet for statistisk behandling av store foretak/prosjekter og koordinert datainnsamling for enhetene/segmentene via konsernspissen skal behandles i arbeidsgruppa som ser på omorganisering i SSB, jf. 6.2.

Utredningen om utenriksregnskapet peker også på flere andre svakhetspunkter. Dette gjelder særlig transaksjonsstatistikk overfor utlandet og direkteinvesteringsstatistikken for ikke-finansielle foretak. Det største problemet knyttet til eksport og import av tjenester gjelder tjenesteeksport i samband med prosjekter der kapitalutstyr bygges i utlandet for norsk regning. Før det tas grep for å legge om de nevnte undersøkelsene, må det i 2016 jobbes tett med rapportørene for å avklare om det er mulig å få tilgang til et mer egnet datagrunnlag til bruk i utenriksregnskapet.

Prisstatistikk for nasjonalregnskapet

I utredningen om pris- og volummålinger i nasjonalregnskapet pekes det på behov for å etablere prisstatistikker for en rekke varer og tjenester både på avdeling for økonomi-, energi og miljøstatistikk og avdeling for næringsstatistikk. Blant annet

er enhetspriser fra Utenrikshandel med varer ikke godkjent metode for import og eksport for inhomogene varer, og bør snarest mulig erstattes av eksport- og import-prisindekser fra PPI-materiale (produsentprisindekser) for de større produktene. I samarbeid med de nevnte avdelingene vil avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk legge fram en mer konkret handlingsplan for innfasing av nye pris- og volumstatistikker.

3.2. Næringsstatistikk

Både globaliseringen og andre trekk ved samfunnsutviklingen fører til endrede behov for næringsstatistikk. I 2016 vil det derfor bli foretatt en vurdering av om næringsstatistikken bør fornyes til å omfatte nye næringer og nye statistikkprodukter.

I tråd med de nevnte endringene i samfunnsutviklingen skal en rekke av dagens EU-forordninger om økonomisk statistikk og næringsstatistikk erstattes med en felles forordning, FRIBS (Framework Regulation Integrating Business Statistics). Et viktig mål med FRIBS er å sikre harmonisert statistikk som har høy kvalitet og som er relevant i den globaliserte verden. Gjennomføring av FRIBS vil innebære kvalitetsforbedringer av næringsstatistikk/økonomisk statistikk som grunnlag for nasjonalregnskapet og statistikk som viser virkningene av økt globalisering.

Den nye rammeverksforordningen innebærer blant annet:

- Nye definisjoner av statistiske enheter, herunder kartlegging av den operasjonelle strukturen i foretaksgrupper fremfor den juridiske (dette omtales gjerne som profilering, og anslås av Eurostat til å gjelde 5 prosent av populasjonen).
- Ved endring bort fra juridiske enhet vil bruken av administrative data svekkes.
- Koordinert datainnsamling mellom landene for de største multinasjonale foretaksgruppene, herunder utveksling av mikrodata mellom statistikkbyråene.
- Nye og endrede variabeldefinisjoner.
- Hyppigere rapporteringer til Eurostat for enkelte statistikker.

Som følge av utveksling av data med andre lands statistikkbyråer, vil arbeidet med det europeiske populasjonsregisteret (EGR – Euro Group Register) måtte styrkes, og SSB deltar i 2016 i nye prosjekter delvis finansiert av Eurostat.

Internasjonaliseringen av næringslivet stiller også krav til styrket innsats i populasjonsforvaltningen, spesielt for store foretak/konsern. Det er derfor spilt inn til arbeidsgruppa som vurderer SSBs organisering om arbeidet med store foretak bør organiseres som en egen enhet, jf. 6.2.

EU-forordningen for Virksomhets- og foretaksregister krever at Virksomhets- og foretaksregisteret (VoF) har den statistiske enheten foretak og bransjeenhet. VoF skal klargjøres slik at dette kan legges inn i 2016. Målet er å komme i gang med å legge inn foretak og bransjeenheter som kan utledes ved hjelp av automatiske rutiner i registeret, i løpet av 2016. Foretak og bransjeenheter som er del av mer kompliserte konsern, vil måtte kartlegges manuelt. Det forventes at FRIBS vil tre i kraft i 2018 etter lovbehandling i EU.

Ved siden av arbeidet rundt FRIBS er Eurostat i gang med forberedelser til en grundig revisjon av hele det jordbruksstatistiske systemet. Det går i retning av en to-trinns tilnærming, der to basisforordninger skal dekke bortimot all jordbruksstatistikk. Det haster mest med trinn en, som skal avløse to tidligere forordninger om strukturtellinger i jordbruket, inklusive vin- og frukthager. Denne vil definere innhold og krav til fullstendig jordbrukstelling i 2020, og det

forutsetter at endelig forslag til forordning fremmes for Rådet og Parlamentet senest mot slutten av 2016.

3.3. Konsumprisindeksen (KPI)

I 2015 ble det gjennomført en større metodegjennomgang av KPI. Formålet var å konkretisere hvilke områder i KPI som det må settes fokus på gitt framtidige utfordringer. Gjennomgangen har konkludert med at ytterligere fokus på datakilder, utvalg av virksomheter/foretak samt varer og tjenester er nødvendig for å ytterligere effektivisere datainnsamlingen og utnytte større datamengder. Effektiv bruk av store datamengder vil også kreve nye måter å kombinere data på og dermed fokus på beregning og dagens produksjonssystem. Framtidige mål og anbefalinger er delt inn i kort og mellomlang tidshorisont (2-5 år) og på lang sikt (5-10 år). Anbefalinger fra gjennomgangen vil påvirke VP i flere år framover. For 2016 vil videreføring av automatisk datainnhenting via internett og ytterligere satsing på strekkodedata prioriteres. I tillegg må det settes i gang en større gjennomgang av vare- og tjenesteutvalget i 2016.

3.4. Rammeverksforordning innen sosialstatistikk

Eurostat har i lengre tid jobbet med å modernisere sosialstatistikken med mål om å møte brukernes behov, samordne, koordinere og effektivisere. Arbeidet er blitt delt i tre deler. Det er et mål å utarbeide tre selvstendige rammeverksforordninger (europaparlaments- og rådsforordninger):

- Rammeverksforordning for utvalgsundersøkelsene knyttet til personer og husholdninger
- Rammeverksforordning for befolkning inkludert folke- og boligtellinger
- Rammeverksforordning for statistikk basert på administrative kilder og regnskap.

Eurostat har kommet lengst med å utarbeide forslag knyttet til utvalgsundersøkelser for personer og husholdninger. I forslaget som nå foreligger, samles undersøkelser knyttet til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), EU-SILC (statistics on income and living conditions), helse, utdanning, IKT, forbruk og tidsbruk under en felles forordning. Forslaget vil påvirke omfang, metoder, krav til aktualitet og hyppighet for de ulike undersøkelsene og vil sannsynligvis medføre økte kostnader spesielt knyttet til datafangst. Forslaget for EU-SILC innebærer at det skal være en fast kjerne av årlige variabler, og så lages det to typer faste temamoduler som skal roteres med henholdsvis 3 og 6 års syklus. Dette bidrar til mer forutsigbarhet, samtidig som omfanget øker noe. Det ligger også inne forslag til økt varighet for pannedelen av undersøkelsen. Det er også et krav om tidligere rapportering til Eurostat og et forslag om tidlige estimater for lavinntekt. Dette vil kreve metodisk arbeid og at det må innhentes opplysninger gjennom intervju i stedet for å benytte registerdata. SSB vil vurdere om den nye A-ordningen også kan føre til nye muligheter i EU-SILC med mål om å bedre datakvaliteten og senke oppgavebyrden for respondentene.

Endret opplegg for Arbeidskraftundersøkelsen (AKU)

Ny forordning for sosialstatistikk vil stille andre og nye krav til opplegg og gjennomføring av AKU. Det legges opp til at flere forhold skal dekkes i AKU gjennom endringer i variabelenes innhold samt i hyppighet for enkeltvariable. Dette stiller større krav til mer fleksible løsninger i AKU-undersøkelsen. I 2016 vil vi planlegge både faglige og tekniske løsninger som støtter opp under nye forordninger på området. Gjennom a-ordningsdata som nå kommer som månedlige data, er grunnlaget for både datainnhold og hyppighet endret slik at vi må ha en ny gjennomgang av både utvalgsproblematikk og estimeringer knyttet til AKU. Vi vil utrede flere muligheter for redusert tid til intervjuing og koding gjennom bruk av

disse registerdataene. Å utarbeide et nytt opplegg er tidkrevende og krever økt bruk av ressurser på AKU-relaterte forhold i 2016. Deler av endringene vil bli implementert i 2016, mens andre må komme etter endringen i rammeverksforordningen. I 2016 vil vi summere opp det samlede endringsbehovet som kommer i 2017.

3.5. Pensjonsformue

Det ble innført obligatorisk tjenstepensjon i Norge i 2005, og pensjonsreformen trådte i kraft i 2011. SSB har ingen statistikk over individuelle pensjonsordninger, og SSB kjenner da heller ikke omfanget av innbetalinger eller systematisk oversikt over utbetalinger. SSB har en viss oversikt over selskapenes pensjonsforpliktelser, men ingen systematisk oversikt over individuelle pensjonsformuer.

Det er satt ned et utvalg som skal studere de teoretiske/metodiske/modellmessige utfordringene samt potensielt datagrunnlag hos Statens pensjonskasse, Kommunal Landspensjonskasse og private forsikringsselskaper (ev. andre) som kan nyttes til å lage statistikk på dette området. Utredningen skal munne ut i konkrete forslag til hvordan man kan etablere statistikk og kostnaden ved dette. Danmarks Statistikk har allerede etablert statistikk og vi skal også studere deres og andre statistikkbyråers opplegg på området. Forslagene fra denne gruppen skal foreligge tidlig høst 2016, og kan vurderes i forbindelse med VP-arbeidet for 2017, jf. også 4.2.

3.6. Energistatistikk

Det er fra myndighetene bestemt at det skal installeres toveismålere for kontinuerlig måling av bruk av elektrisitet i husholdningene og næringslivet (fra februar 2017). Dataene skal lagres hos de enkelte kraftleverandørene og overføres en sentral El.hub i Statnett. SSB mener dette er en viktig datakilde for elektrisitetsbruk i husholdningene framover som også vil danne et svært godt datagrunnlag for forskning på området. Disse dataene vil da erstatte utvalgsundersøkelser på samme området, bidra til å redusere oppgavebyrden og effektivisere datainnsamlingen på et viktig samfunnsområde.

Statnett er allerede varslet om at SSB vil ha tilgang til disse dataene. Det skal i 2016 lages et opplegg for å hente informasjon fra denne Hub-en og knytte disse til våre datasystemer for energibruk i husholdningene. Hub-en vil dekke bruk av elektrisitet mens resten av energibruken, spesielt i husholdningene, må dekkes på andre måter. Dette vil også bli planlagt i 2016.

3.7. Innvandringsstatistikk

Flyktningssituasjonen har fra sommeren 2015 fått økt oppmerksomhet både politisk, administrativt, i media og blant folk flest. Med denne raskt økende oppmerksomheten og endringene i antall og sammensetning av strømmen av migranter til Norge, er det nødvendig å vurdere behovet for statistikk og analyser på dette området i SSB.

Vi vil vurdere hvordan nye brukerbehov best kan dekkes. I dag er det Utlendingsdirektoratet (UDI) som produserer statistikk knyttet til asylsøkere og SSB som produserer statistikk over innvandrere, dvs. etter at de er registrert som bosatt i Norge. Både arbeidsdelingen og utvidelse av statistikker vil vurderes i denne sammenheng. Det vil bli viktig å følge opp den manglende registreringen knyttet til innvandrernes utdanning. Statistikken om innvandrernes deltakelse i introduksjonsprogram og norsk- og samfunnsfagsopplæring vil fortsatt være viktige, og vil bli utviklet og samordnet med statistikk og analyser av situasjonen for innvandrere etter at disse kvalifikasjonsprogrammene er gjennomført. Vi vil også utrede om det er kilder og metoder som gir grunnlag for en oversikt over

voksne flyktninger i grunnskolen. Under forutsetning om bedre kvalitet i registerdata om tilflyttingsland, vil vi fra 2016 etablere løpende statistikk over utvandring.

3.8. Rolleavklaring mot andre statistikkprodusenter

Statistikkrådet er et rådgivende organ for Statistisk sentralbyrå og andre produsenter av offisiell statistikk i Norge. Det er 24 virksomheter representert i Statistikkrådet. Statistikkrådet ledes av administrerende direktør i Statistisk sentralbyrå og møtes minst en gang i året. Arbeid i statistikkrådet er viktig for å samordne produksjon og formidling av offisiell statistikk.

I 2016 fortsetter arbeidet med å avklare roller og arbeidsdeling med andre statistikkprodusenter. I desember 2015 ble det lagt frem forslag fra arbeidsgrupper som har jobbet opp mot NAV og Utdanningsdirektoratet. Arbeidet på opp mot NAV viste et behov for mer trygdestatistikk, og dette vil SSB jobbe videre med i 2016. Arbeidet på utdanningsfeltet vil i 2016 utvides ved å se på rolleavklaring og arbeidsdeling mot Kunnskapsdepartementet og Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste, som er ansvarlig for innsamling og formidling av data for høyere utdanning. Videre vil det i 2016 jobbes med områder Barne- ungdoms- og familiedirektoratet er ansvarlig for, og med arbeidsdeling og utvikling innen helseområdet. På helseområdet vil særlig forslaget om et nytt kommunalt helse og omsorgsregister ha konsekvenser for SSBs adgang og mulighet til å lage statistikk på helseområdet. Sluttrapportene fra arbeidsgruppene der SSB også er representert leveres i februar 2016, og vil være grunnlaget for det videre arbeidet. På innvandringsområdet er det etablert en arbeidsdeling mellom Utlendingsdirektoratet og SSB som vil bli vurdert nærmere i sammenheng med den raske utviklingen på området, jf. også 3.7, samt 3.11.

3.9. Mer brukerorientert formidling og analyse av statistikk

I 2016 vil vi gjennomgå analysene fra Forskningsavdelingen og statistikk-avdelingene for å gjøre disse mer målgruppeorientert og brukervennlige. Vi skal gi analysene merverdi gjennom publisering av analyseartikler i tillegg til rapportene, og popularisering av discussion papers fra Forskningsavdelingen. Vi skal også i større grad bli aktuelle og se flere statistikker i sammenheng slik at hele saksområder blir belyst. Dette gir bedre muligheter for innsalg til media og gjør at analysene kan brukes mer aktivt og nå bredere ut.

For å ha et stabilt godt omdømme er det også viktig at folk har kunnskap om hva SSB står for som institusjon. Vi har derfor som mål at SSBs rolle kommer tydelig fram i mediasaker

Vi skal promotere analysene på ssb.no gjennom å lage en egen inngang som kan vises på forsiden, og i tillegg ha en tydelig promotering av analysene på statistikk- og letesider. Flere analyser skal følges av infografikk, kart og interaktive figurer som gir analysene merverdi og øker forståelsen.

SSB skal i 2016 kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Brukerorientert formidling er å lære hvem brukerne våre er, hvilke behov de har og tilrettelegge vårt innhold opp mot brukergrupper og behovene de har. Dette betyr at vi skal implementere resultatene fra prosjekt Brukertilpasset publisering av statistikk.

Vi skal forenkle publiseringen av de statistikkene der målgruppens behov er spesialiserte og forbedre formidlingen av statistikker vi mener har potensiale til å nå flere brukere. Dette inkluderer å forbedre tekst, tabeller, figurer, statistikknavn og lenker på statistikkene for å gjøre innholdet mer tilgjengelig via søkemotorer, mer forståelig, og enklere å finne fram i.

Vi skal etablere nye temasider/nøkkeltallssider brukerne etterspør, historiske tidsserier og mer statistikk på kommunenivå. Informasjonsarkitekturen på ssb.no skal videreutvikles blant annet for å forbedre gjenfinningen av kommunetall, deriblant KOSTRA-tall, og analysene.

SSB skal videreutvikle og etablere nye kanaler innenfor sosiale medier, f.eks. Facebook for å nå bredere ut med SSBs statistikk og analyser.

En forutsetning for mer brukerorientert statistikk og analyse er at SSBs ansatte bruker et klart språk og har god kommunikasjonsfaglig kompetanse. Den interne rådgivningen og kursvirksomhetene skal utvides, blant annet "skrive for web" og medietrening. SSB skal også iverksette prosjektet Klart språk i staten som mange offentlige virksomheter har vært igjennom.

3.10. Merverdi av statistikken ved bruk av GIS-verktøy

Statistisk sentralbyrå har et svært omfattende datagrunnlag som er stedfestet. Ved bruk av avanserte verktøy (geografiske informasjonssystemer (GIS)) kan en:

- øke omfanget av analyser av slik statistikk
- bidra til å kartlegge og analysere svakheter i statistikkgrunnlagene (registrene)
- gjennom kombinasjon av datagrunnlag gi økt en merverdi for brukerne av våre statistikker.

Dette kan for eksempel være kombinasjon av bosted, arbeidsted, plassering av institusjoner som kan gi grunnlag for trafikkanalyser, beregning av reiseavstander etc. I presentasjon av statistikken kan en også bruke egne kartløsninger som bidrar til bedre formidling av viktige aspekter som ligger i datagrunnlagene, men som kommer dårligere fram ved vanlig tabellproduksjon.

Det er nå satt av ressurser til etableringen av et GIS-ressurscenter som skal øke analyse- og produksjonskapasiteten på dette området, sørge for en mer koordinert bruk av de ressursene som allerede brukes på området og en mer effektiv utvikling på et stadig viktigere felt for flere statistikkbyråer rundt omkring oss. Arbeidet er i startfasen og vi må sørge for en strukturert planleggingsfase, etablere en god handlingsplan og sette i verk konkrete prosjekter. I første halvdel av 2016 blir etableringen og planleggingen viktig, mens en etter hvert utover i 2016 vil produsere flere analyser.

3.11. Konsentrasjon om kjerneoppgavene

SSB har i forbindelse med arbeidet for å definere og konsentrere virksomheten om kjerneoppgavene, kartlagt og sammenstilt oversikter over statistikkpubliseringene med informasjon om brukerbehov, overlapp med annen statistikk, bruk i nasjonalregnskap mm. Kartleggingsarbeidet skal bl.a. munne ut i forslag til å legge ned enkelte publiseringer. Dette for å frigjøre ressurser til å satse på områder der behovet er større. Statistikker som har få brukere på ssb.no, antatt lavt brukerbehov eller overlapp med annen statistikk, vurderes i denne omgang. Statistikker som det er knyttet internasjonale forpliktelser til, eller som benyttes i nasjonalregnskapet, blir ikke vurdert i denne omgang. Arbeidet vil ferdigstilles i første kvartal 2016 med vedtak om nedleggelse av enkeltstatistikker og ev. justeringer og sammenslåinger av statistikker.

4. Hovedprioriteringer innen forskning

SSBs forskning skal gi økt kunnskap om samfunnsutviklingen, tilføre statistikken merverdi gjennom analyse og bidra til bedre statistikk. Forskingen skal ha høy kvalitet, være langsiktig og konsentrert om utvalgte områder. Et systematisk samarbeid mellom statistikkproduksjon og forskning skal gi gevinster for statistikkarbeidet. Forskingen er empirisk basert, og tar i all hovedsak utgangspunkt i SSBs egne data.

Omfattende forskning ved bruk av de samme datakildene som benyttes i statistikkproduksjon, samt samarbeid mellom forskning og statistikk, skal bidra til bedre statistikk. Dette er et viktig formål med forskningsvirksomheten i SSB. En egen forskningsvirksomhet gir også SSB et bredere sett av verktøy, ved at det ikke bare er statistikk, men også forskning og analyse som kan benyttes til å kaste lys over viktige problemstillinger. Forskningsavdelingens analysekompetanse skal sammen med kompetansen i statistikkavdelingene, bidra til mer analyse av statistikken.

SSB har nylig vært gjennom en Peer Review fra Eurostat som i begrenset grad berørte forskningsvirksomheten. I 2016 vil vi gjennomføre en ekstern evaluering av SSBs forskningsvirksomhet, med spesiell oppmerksomhet på hvordan forskningsvirksomheten bidrar til å oppfylle SSBs samfunnsoppdrag, herunder samspill med statistikkproduksjonen

4.1. Oppfølging av modellgjennomgangen på forskningsavdelingen

Forskningsavdelingen har gjennom en årrekke bygget opp, vedlikeholdt og videreutviklet et betydelig antall økonomiske og demografiske beregningsmodeller. I 2015 ble det startet en gjennomgang av modellporteføljen i avdelingen, med hovedformål å sikre at modellene kan belyse de mest relevante spørsmålene for samfunnet generelt, forskningen vår og oppdragsgiverne våre i forvaltningen. Samtidig skal vi sikre høy kvalitet, effektiv drift og rettidig levering.

I denne prosessen er innretning av modellene, bemanning og ressursbruk vurdert. Det blir også vurdert om modellene hovedsakelig dekker temaer som ligger innenfor avdelingens kjerneområder, om vi mangler modeller på kjerneområder, og om noen av modellene overlapper hverandre.

Gjennomgangen vil fortsette inn i 2016, der vi i tillegg til overordnede vurderinger av sammensetningen av porteføljen, særlig vil gå inn i organiseringen og kvalitetssikringen av enkeltmodeller. Dette vil skje i dialog med viktige oppdragsgivere, og deres etterspørsel og behov vil være viktige i vurderingene. Gjennomgangen vil kunne medføre endringer i prioriteringer og ressursbruk for å nå målsettingen om å ha en modellportefølje som sammen med andre analyseverktøy og -metoder besvarer de viktigste beregningsbehovene, driftes effektivt med adekvat og tilstrekkelig bemanning og er attraktiv å arbeide med.

4.2. Forskningens tilbakevirkning på og samspill med statistikkproduksjonen

For å utnytte fortrinnet en egen forskningsvirksomhet gir et statistikkbyrå i produksjonen av statistikk, kreves et godt samspill internt i SSB. I 2016 vil dette samspillet styrkes ytterligere, blant annet i form av flere nye samarbeidsprosjekter mellom statistikkavdelingene og forskningsavdelingen, gjensidig hospitering og generelt økt mobilitet av medarbeidere.

Etablerte samarbeid innenfor blant annet nasjonalregnskap og makroøkonomi, historisk statistikk, oppbygging av historisk befolkningsregister, offentlige finanser, helse samt utdanning vil fortsette i 2016. Vi vil starte opp et nytt prosjekt knyttet til utviklingen i boligpriser i 2016. Dette har blant annet relevans for utformingen av boligprisindeksen. Sammen med avdeling for økonomi-, energi- og miljøstatistikk vil Forskningsavdelingen utrede ny statistikk for pensjonsformue, jf. 3.5.

Videre vil vi vurdere hvordan statistikk, analyser og forskning i samspill kan bidra til å kaste lys over viktige utviklingstrekk i samfunnet. Et viktig tema i 2016 som er blitt ytterligere aktualisert i forbindelse med flyktningestrømmen til Europa, er innvandring, jf. 3.7.

Prosjekter for å forstå produktivitet utviklingen på mikro- og makronivå og faktorer bak denne både i privat og offentlig sektor, vil prioriteres ytterligere i 2016. Slike prosjekter krever ofte betydelig samarbeid med statistikkavdelingene.

4.3. Viktige satsinger i 2016

Innenfor offentlig økonomi, demografi og levekår vil en sentral leveranse være nye befolkningsframskrivninger som skal publiseres i juni. Videre vil vi bygge kompetanse om regional migrasjon. I skjæringsfeltet mellom pensjonering og aldring/dødelighet vil vi gjennomføre forskningsprosjekter som setter oss bedre i stand til å forstå og analysere betydningen av en aldrende befolkning for framtidige pensjonerings- og dødelighetsmønstre og behovet for trygde- og helseytelser. Andre viktige prosjekter er knyttet til demografiske konsekvenser av nordisk familiepolitikk, samspeillet mellom familiedannelse, fruktbarhet og arbeid og inntekt i familien, og økonomiske konsekvenser av befolkningsutviklingen i Oslo. Vi vil følge opp SSBs satsing på GIS-data gjennom mer bruk av kartkoordinater i våre analyser, herunder i et nytt prosjekt om flyttemønstre og boligpriser, og i analyser av geografiske variasjoner i fruktbarheten. jf. 3.10.

Innenfor energi- og miljøøkonomi vil aktiviteten i 2016 ha spesielt fokus på klimaforhandlingene og virkningene av løftene som er meldt inn, med særlig vekt på Norges og EUs ambisjoner. Aktuelle problemstillinger er hvordan dette påvirker markedene for norske energiprodusenter, og hvordan norsk økonomi vil og kan tilpasse seg ulike omstillingsscenarioer. De viktigste verktøyene for slike analyser er modeller for norsk, europeisk og global økonomi, som SNoW-modellen av norsk økonomi satt i global sammenheng, LIBEMOD-modellen av de europeiske energimarkedene og modeller av petroleumsmarkedene. I 2016 vil vi etablere en permanent driftssituasjon for SNoW-modellen, spesielt for å dekke Finansdepartementets behov.

Innenfor makroøkonomi ligger hovedlinjene i aktiviteten fast. Konjunkturanalysene videreføres. I tillegg vil ressursinnsatsen knyttet til analyser av offentlige finanser på lang sikt styrkes, blant annet for å analysere av hvordan befolkningsutviklingen, herunder innvandring, under ulike antakelser om integrering, påvirker offentlige finanser. Modellevalueringer både internt i Forskningsavdelingen og eksternt hos brukere kan innebære omlegginger av de økonometriske makromodellene. Finansdepartementets utredning om sitt fremtidige modellbehov kan få konsekvenser for utformingen av modellene, og arbeidet vil kreve ressurser i 2016. Modellbaserte analyser av aktuelle makroøkonomiske problemstillinger vil prioriteres. Andre viktige prosjekter studerer hvordan den norske velferdsstaten blir påvirket av endringer i arbeidsmarkedsinstitusjoner, immigrasjon og aldring, og formuesulikheter mellom og innenfor generasjoner.

Innenfor *mikroøkonomi* vil vi i 2016 prioritere arbeid innen sentrale analysetemaer som arbeidsmarked, inntektsfordeling og velferdsordninger, bedriftsatferd og bedriftsskattesystemet prioriteres. Analyser av kommunenes økonomiske atferd ønskes også videreført. Flere større forskningsprosjekter studerer bruken av ulike velferdsordninger, og hvordan endringer i økonomiske insentiver kan påvirke bruken av disse. Prosjekter knyttet til historisk statistikk og historisk befolkningsregister fortsetter. I 2015 har det vært stor etterspørsel etter analyser av endringer i bedriftsbeskatning. Dette forventes å fortsette i 2016, og vi vil prioritere dette. Et større pågående prosjekt, som evaluerer effekten av ulike næringspolitiske virkemidler rettet mot innovasjon, avsluttes sommeren 2016. Forskning på produktivitet vil få økt vekt i 2016. Vi vil blant annet sette i gang et prosjekt som studerer produktivitet utviklingen ved bruk av mikrodata, som et komplement til studier på nasjonalregnskapsdata. Flere andre prosjekter belyser produktivitets- og effektivitetsforskjeller i offentlig sektor.

5. Hovedprioriteringer innen datafangst og metode

5.1. Implementere datafangststrategien

SSB nye delstrategi for datafangst er oppdatert med delmål som understøtter hovedmålene i SSBs overordnede strategi. Forbedringspunktene er å øke kvaliteten i SSBs inndata, øke oppslutningen om utvalgsundersøkelsene, tilpasse oppgavebyrden og effektivisere arbeidsprosesser. Et av de viktige utadrettede målene er å ha bedre kommunikasjon med oppgavegivere. I 2016 skal det gjøres tiltak for å få bedre dialog med store foretak. De store selskapene er viktige både ut fra at de representerer en stor andel i statistikkene og at de også har internasjonal virksomhet. Hovedsatsningene i 2016 omtales under.

Øke kvaliteten i inndata - aktivt samarbeid med registreiere om kvalitet

SSB vil i 2016 videreføre satsningen på å forbedre kvalitet i administrative data gjennom videreutvikling av det systematiske samarbeidet om kvalitet og leveranser. SSB vektlegger tett og god dialog med eiere av grunndataregistrene og administrative data om innhold og kvalitet. SSB skal føre aktiv dialog om inkonsistens mellom de ulike grunndataregistre (Matrikkelen, Det sentrale folkeregisteret og Enhetsregisteret) og foreslå tiltak som øker kvaliteten i registrene.

SSB vil medvirke til endringer i administrative datasystemer med siktemål å dekke nye statistikkbehov gjennom å delta i tverretattlig moderniserings- og utviklingsarbeid om nytt Folkeregister.

Øke oppslutning om utvalgsundersøkelser - forbedre kommunikasjonen med oppgavegivere

SSB skal i 2016 modernisere og forbedre sin kommunikasjon med oppgavegivere. SSB er avhengig av et godt forhold til oppgavepliktige og frivillige respondenter. Målet er å motivere til deltagelse gjennom å vise hvilken nytte samfunnet har av datainnsamlingen, samtidig som vi viser forståelse for belastningen det kan være for den enkelte. Vi vil derfor gjøre en grundig gjennomgang av ulike sider ved kommunikasjonen. Videre vil vi systematisere virkemidler som reduserer effekten av frafall gjennom et tettere samarbeid mellom datafangstvirksomheten, statistikkproduksjonen og metode. Samarbeidet har som mål å utvikle metoder og prosesser for kontakt og oppfølging av oppgavegivere for å oppnå en bedre balanse mellom ressursbruk og datakvalitet.

Tilpasse oppgavebyrde - gjennomgang av utvalgsplaner

SSB har utarbeidet en standard for gjennomgang av utvalgsplaner. I 2016 vil vi prioritere gjennomgang av utvalgsplaner for næringsundersøkelser med mål om å redusere utvalgsstørrelsene og kvalitetssikre utvalgsplanleggingen. Det er et potensiale for reduksjon av utvalgsstørrelsen for næringslivundersøkelser ved å ta i bruk bedre designmetoder. En metodisk gjennomgang av utvalgene vil være et bidrag til reduksjon av oppgavebyrden og effektivisering av statistikkproduksjonen.

Effektivisere arbeidsprosesser – overgang til Altinn og digitalisering

Porteføljeprojektet for flytting av skjema fra IDUN til Altinn (jf. 1.1.) viderefører sitt arbeid i 2016. I 2016 flyttes Strukturundersøkelsene og planen med å motta splitt av data fra Skattedirektoratet testes ut. Avdeling datafangst og metode vil i 2016 være aktive i Altinn styringsråd, Altinn samarbeidsråd og Altinn videreutviklingsråd for å øve innflytelse på videreutviklingen av Altinn, i tråd med SSBs behov og ønsker. Erfaringer fra arbeidet med flytting av skjema fra IDUN til Altinn vil være utgangspunktet for SSBs forbedringsinnsnitt til funksjonalitet og brukeropplevelse. 53 % av skjemaene i Idun skal være lagt over til Altinn ved utgangen av fase 4 (31. mars 2016) og 80 % ved utgangen av fase 5 (30. september 2016).

SSB vil i 2016 intensivere arbeidet med å fase ut gjenstående papirbasert datafangst, utover arbeidet med omlegging til Altinn.

Porteføljeprojektet digital korrespondanse (jf. 1.1) skal i 2016 levere en løsning for digital kommunikasjon med SSBs oppgavegivere som ikke har reservert seg mot digital korrespondanse. Som følge av overgang til digital korrespondanse, er det behov for å modernisere datafangstsystemer og forbedre funksjonalitet som dekker administrasjon av utvalg, intervjuere og samt prefilloppgaver. System for utvalgsadministrasjon og System for intervjuvirksomhet må i større grad tilpasses moderne rutiner for datafangst. Det planlegges derfor et forprosjekt i 2016 hvor det skal foretas en gjennomgang av systemenes innhold og brukergrensesnitt med fokus på forenkling og standardisering.

Opgavedelingen mellom datafangstvirksomheten og statistikkproduksjonen skal gjennomgås. Arbeidet med å etablere et effektivt styringssystem for SSBs datafangst prioriteres.

Nye datakilder

Satsningen på Big data omhandler både å identifisere nye statistikkområder og å gjennomføre mer kostnadseffektiv innsamling innenfor eksisterende statistikkportefølje, ved hjelp av nye datakilder, jf. også tildelingsbrevet pkt. 2.2.c). Metodevirksomheten vil i første halvår starte et program/veikartarbeid for hvordan SSB skal jobbe med Big Data i 2016 og i kommende år. En tverrgående arbeidsgruppe bestående av representanter fra blant annet metode, statistikkproduserende enheter, datafangst og IT-utviklingsmiljøet i SSB vil etableres som del av programmet. SSBs satsing på Big Data internasjonalt inkluderer deltakelse i Eurostat-prosjektet «EssNet on Big Data», hvor vi ser på utnyttning av posisjonsdata (GPS) på skip. Videre er SSB involvert i arbeidet med utnyttning av transaksjonsdata fra varehandelen med tanke på utvikling av fremtidig forbruksstatistikk. Mulig utnyttelse av medlemsregister hos varekjedene inngår i dette arbeidet samt transaksjonsdata fra banker. Metodemiljøet i SSB vurderer løpende deltakelse i flere prosjekter koblet til «Big Data» og følger tett med på utviklingen nasjonalt og internasjonalt.

Føringene i Digitaliseringsrundskrivet legges til grunn for digitaliseringsarbeidet og SSB vil oversende vår plan for å sende post til Digital postkasse til Finansdepartementet innen 15. mars, jf. tildelingsbrevet 5.6.

5.2. Implementere metodestrategien

Implementering av SSBs delstrategi for metode innebærer en spissing av satsninger og samt mer strategisk innretning av metoderessursene. Kompetanse- og kapasitetsbygging er nødvendige forutsetninger for å få dette til. Prioriterte satsningsområder omtales under.

Standardisering

Prioritert standardiseringsarbeid i 2016 er standardisering og forbedring av editering i ISEE, porteføljeprosjektet for flytting av skjemaer fra SSBs egenutviklede portal for næringslivsundersøkelser til Altinn-portalen jf. også kapittel 1.1 og standardisert konfidensialitetsbehandling.

Utvikling

Metodeutviklingsarbeidet vil i 2016 fokusere på videreutvikling av kvalitetsrammeverket for registerbasert statistikk, modernisering av Arbeidskraftsundersøkelsen, jf. kapittel 3.4 samt nyttegjøring av nye datakilder. Big Data er en type nye datakilder som finnes i stadig større omfang og som brukes kommersielt til å lage statistikk. For offisiell statistikk kan dataene ha potensiale til både å forbedre eksisterende offisiell statistikk, evaluere kvaliteten av eksisterende statistikk og lage ny statistikk. Et Eurostat-prosjekt der Norge deltar, har som formål å studere dette potensialet gjennom flere piloter. SSB vil i 2016 delta på en pilot som ser på AIS-data (svært hyppige GPS-observasjoner av skip). Prosjektet er relevant både for havnestatistikk og statistikk over drivstoff-forbruk.

6. Hovedprioriteringer innen strategisk styring og organisasjonsutvikling

6.1. Lean-satsingen videreføres i 2016

I tildelingsbrevet er det flere steder satt krav om effektivitet og produktivitetsforbedringer (avsnitt 2.2.a), 3, 4.1 og 5.1). Lean er et viktig tiltak for å kontinuerlig forbedre og øke produktiviteten og kvaliteten i virksomheten.

Hoveddelen av satsingen i 2016 omfatter å:

- Gjennomføre analyser og forbedringer av hele prosesser der flere enheter er involvert. Dette kan være både statistikk- og støtteprosesser. (Tverrgående prosesser)
- Videreutvikle ledere på alle nivåer innen Lean-ledelse

Det skal fremmes beslutningsgrunnlag til Direktørmøte innen 1. mai for hvordan arbeidet med Lean skal videreføres etter at fase 2 er gjennomført. Fase to skal være gjennomført i 2016.

Ad. 1 Tverrgående prosesser

Arbeidet med analyser av prosesser der flere enn en seksjon er involvert har startet opp med to piloter. Arbeidet med og evalueringen av pilotene vil danne grunnlaget for videre gjennomføring med tanke på metodikk og nivå på dokumentasjon. Direktørmøtet foretar utvelgelsen av Lean-prosjekter etter gitte prioriteringer, og følger opp gevinstene.

Følgende prosjekter er foreløpig vedtatt gjennomført:

- Gjennomgang av enhetshåndtering og innhold i VoF/Enhetsregisteret. Igangsatt i 2015
 - Klargjøring av roller og ansvar for vedlikehold av basen, både internt i SSB og i forhold til Brønnøysundregistrene. Ferdig analysert før årsskiftet. Implementering og prosesskonfirmering i 2016
- Enhetlig håndtering av tabelloppdrag. Igangsatt i 2015

- Standardisere oppgavefordeling, oppdrag (prosjekter og tabeller) Bruk av maler, prising og godkjenningsrutiner. Se på grensene mellom S380 og fagavdelingene. Ferdig analysert før årsskiftet. Implementering og prosesskonfirmering i 2016
- Gjennomgang av publiseringsprosessen. Oppstart 2016
 - Gjennomgang av prosessen fra ferdigstilling av rapporter og notater og til de er publisert, med en målsetning om å etablere en mer smidig og effektiv publiseringsprosess.
- Standardisering av editering. Oppstart 2016
 - Koordinere arbeidet med editering av data bedre enn i dag. Utarbeide et målbilde og anbefalinger for editering i SSB. Avgrensning og mobilisering starter i 2016.
- Standardisere innlastingsrutinene til statistikkbanken.
 - Etablere best practice/retningslinjer for innlasting i statistikkbanken ved størst mulig grad av automatisering. Analysene ferdig ila januar 2016. Implementering og prosesskonfirmering deretter.

Ad. 2 Lean ledelse

Høsten 2015 gjennomføres det en pilot på et opplegg for videre arbeid med Lean-ledelse i SSB. Piloten omfatter utvalgte ledere i avdeling for næringsstatistikk, datafangst og nasjonalregnskap og finansstatistikk. Opplegget omfatter studiebesøk, utarbeidelse av en atferdsmodell som beskriver leder og medarbeideratferd på fire modenhetsnivåer innenfor følgende fire områder: Driftsledelse, koordinert ledelse, problemløsning og coachende lederskap og feedback. Opplegget inneholder kursing og oppfølging i etterkant på de arenaene lederne allerede er til stede. Siste modul med undervisning gjennomføres 3. februar 2016. Opplegget evalueres og presenteres for DM ila mars. Videreføring vil vurderes etter denne evalueringen.

6.2. Omorganisering

Organisatoriske justeringer de siste årene har i første rekke fokusert på støttefunksjonene. Det er nå grunn til å vurdere hvordan SSBs kjerneoppgaver og tverrgående prosesser skal organiseres og styres for å sikre høyere effektivitet og kvalitet i leveransene. Tidligere gjennomført omstillingsprosess har gitt organisasjonen en erkjennelse av viktigheten av omstillingskompetanse. SSB må innrette seg på kontinuerlig omstilling og utvikling for å effektivt produsere og formidle fakta som er tilpasset samfunnets behov.

Det er derfor igangsatt et arbeid med å vurdere SSBs fremtidige organisasjonsstruktur. En arbeidsgruppe skal levere en innstilling i mars og det tas sikte på å implementere en ny organisasjon fra 2. halvår 2016. Målet er at ny organisasjonsmodell skal sikre en mest mulig effektiv organisering av statistikkproduksjon, som samtidig ivaretar leveranser av høy kvalitet og dermed bidrar til tilfredse brukere, ansatte og eiere.

6.3. Kompetanseutvikling

SSB skal oppfylle strategien ved å bygge opp prioriterte områder, investere i ny teknologi og effektivisering, og styrke analyse- og metodekompetanse. Sterke og fleksible fagmiljøer skal bygges gjennom målrettet rekruttering og strategisk kompetanseutvikling. Rekrutteringsarbeidet skal styrkes og rettes spesielt mot tunge fagmiljøer.

Som ledende kompetansemiljø på flere områder tilbyr SSB et omfattende internt kurstilbud. Egne ansatte og spesialister står for en viktig del av formidlingen.

Programmet videreføres for 2016. I tillegg vil det legges vekt på lederopplæring og støtte til implementering av ny organisasjonsstruktur, jf. 6.2.

I årene fremover vil i overkant av 20 % av dagens ansatte gå av med pensjon. Det er derfor viktig å gjennomføre en systematisk kompetanseoverføring i SSB slik at nødvendig kompetanse sikres for fremtiden. Det er startet et arbeid for å anslå planlagt sluttidspunkt for ansatte som nærmer seg pensjon. I løpet av første tertial 2016 skal kompetansen i denne gruppen kartlegges. Kompetanse som er en forutsetning for videre drift og produksjon, skal sikres og overføres til nye medarbeidere, jf. tildelingsbrevets punkt 3.

Det er gjennomført en Lean-gjennomgang som har strukturert og forbedret alle ledd i rekrutteringsprosessen. Fremover skal vi satse på å tilrettelegge for nye medarbeidere slik at de opplever at de så raskt som mulig kan fases inn i SSB. Dette sikres gjennom innføring av en strukturert prosess for integrering av nye medarbeidere fra annet halvår 2016.

6.4. Internkontroll og IT-sikkerhet

SSB skal ha gode systemer for internkontroll. Det er pålagt gjennom økonomireglementet i staten og i SSBs instruks fra Finansdepartementet. En velfungerende internkontroll skal sikre at SSBs drift er målrettet og effektiv, at rapporteringen er pålitelig og at lover og regler overholdes. Styret skal holdes oppdatert og involveres på områdene internkontroll og IT-sikkerhet. For 2016 skal det på halvårsbasis rapporteres hendelser og utvikling på de etablerte områdene for risikovurdering.

I 2015 ble det gjennomført to piloter for å vurdere vår internkontroll innenfor hhv sikkerhetsområdet og økonomiområdet. I tillegg ble statistikkproduksjonen vurdert ut fra eksisterende kvalitetsgjennomganger og egen risikovurdering av feil i statistikkene. Pilotene og statistikkgjennomgangen har vist at SSB har både kontrolltiltak og rutiner, men ikke nødvendigvis et gjennomarbeidet system for internkontroll basert på risikovurderinger, som gjennomføres systematisk og følges opp ved kontroller. Graden av modenhet i internkontrollsystemet kan og skal forbedres. Det legges derfor opp til å implementere et godt fungerende internkontrollsystem for både statistikkproduksjonen, støttefunksjoner og administrative områder. Vi skal lage en plan for implementering ut fra prioriterte risikoområder tidlig i 2016. SSB skal innen 1. mai 2016 foreta en fornyet vurdering av bruk av internrevisjon.

Internkontrollarbeidet for 2016 tar utgangspunkt i kartlegging av de viktigste risikoområdene i virksomheten. Et element i dette arbeidet er å fastsette en struktur for styrende dokumenter, samt å utarbeide formelle styringsdokumenter på disse områdene, for å sikre at internkontrollen i SSB er dokumentert for alle vesentlige prosesser. Roller og ansvar skal være tydeliggjort, og det skal etableres nøkkelkontroller, som dokumenteres, for å sikre etterlevelse der risikoen for feil, avvik eller manglende etterlevelse defineres som høy. På virksomhetsnivå skal vi utarbeide en overordnet styringspolicy. Vi skal også arbeide videre med oppfølging og rapportering på risikoer, avvik og gjennomførte kontrollaktiviteter. Arbeidet med forbedret dokumentasjon og prosesskartlegging i internkontrollarbeidet skal samkjøres og koordineres med Lean-satsingen i SSB.

For 2016 vil arbeid med IT-sikkerhet prioriteres og definerte tiltak på bakgrunn av Riksrevisjonenes rapport fra 2015 skal i all hovedsak gjennomføres innen første halvår 2016. Det viktigste tiltaket er å gjennomføre et anskaffelsesprosjekt for å få på plass en løsning med vesentlig bedre kontroll med nettverkstrafikk, slik at det

kan avdekkes unormal trafikk. Gjennomføringsplan for implementering vil foreligge i første kvartal og danne grunnlag for en detaljert innføringsplan.

I siste del av 2015 ble det gjennomført en Risiko- og Sikkerhetsanalyse med bistand fra eksternt konsultentselskap. I samarbeid med konsultentselskapet vil det bli gjennomført en grundig kvalitetssikring av rapporten innen endelig versjon med observasjoner og anbefalte tiltak forventes å foreligge i februar. Analysen vil gi en ytterligere forbedring av styringsgrunnlaget for innretting og prioritering av nødvendige tiltak både innenfor selve styringssystemet for sikkerhet og det IT tekniske sikkerhetsarbeidet.

6.5. Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Det skal legges til rette for et godt arbeidsmiljø i tråd med gjeldende lov og avtaleverk. Delmålene for HMS fastsettes av AMU for en toårsperiode. Følgende delmål er satt for HMS-arbeidet i 2016 og 2017.

- Sikre god implementering av HMS- retningslinjene
- Styrke samarbeidet mellom ledelse og vernetjeneste
- Sikre ansattes medvirkning i forbindelse med pågående omorganisering
- Følge opp HMS- arbeidet i tråd med pålegg fra Arbeidstilsynet
- Gjennomføre og følge opp arbeidsmiljøundersøkelser og vernerunder
- Handlingsplaner på HMS-området skal integreres i VP

6.6. Samarbeid med internasjonale organisasjoner

SSB deltar aktivt internasjonalt. SSB vil rapportere statistikk i henhold til internasjonale forpliktelser slik at norske data kan publiseres internasjonalt. SSB har et sentralt ansvar for koordinering av all norsk statistikkrapportering til Eurostat, også det som rapporteres fra andre norske statistikkprodusenter. EØS-samarbeidet er omfattende og om lag 350 rettsakter detaljregulerer statistikk-samarbeidet med EU. Den reviderte europeiske statistikkloven skal gjennomføres i norsk lov og implementeres i praksis, og kan også medføre en endring av nasjonal lovgivning. Dette skal planlegges nærmere i første halvår 2016, og sees i sammenheng med en bred gjennomgang av SSBs deltagelse internasjonalt og utarbeidelse av en internasjonal strategi for SSB.

Det er et mål å komme tidligere inn i prosessene når nytt internasjonalt lovverk, metoder, undersøkelser, klassifikasjoner etc. utarbeides. Dette er viktig både for å påvirke utviklingen, og for å kunne tilpasse våre produksjonssystemer. Spesielt de permanente og midlertidige arbeidsgruppene er viktige påvirkningskanaler for Norge mot EU. Samarbeidet med EU gjennom EØS-avtalen følges opp i 2016 med deltakelse på alle nivåer.

I 2016 vil det fortsatt være fokus på deltakelse i relevante fora også i FN og OECD. Det er for tiden representanter fra SSB i flere ekspertutvalg og arbeidsgrupper. Dette er viktige kanaler for påvirkning av statistikkutviklingen nå som det i større grad en før oppfordres til samarbeid mellom organisasjoner forbl.a å unngå dobbeltarbeid. SSB vil også i 2016 delta i FNs statistikk-kommisjon, UN Conference for European Statisticians (CES) og OECD Committee on Statistics and Statistical Policy (CSSP)

I det nordisk statistiske samarbeidet er det Sverige som har formannskapet i 2016. I 2016 avholdes nordisk statistikerkonferanse og utvidet nordisk sjefsmøte. Begge disse møtene vil finne sted i Stockholm sensommeren 2016. Det faglige samarbeidet ivaretas i det nordiske kontaktnettverket der det vil være ulik grad av aktivitet etter behov.

SSB har for tiden 6 eksperter i Eurostat. Det forventes noe arbeid med rekruttering av nye eksperter i og med at noen kontrakter utløper i 2016. SSB vil som vanlig sende en trainee til EFTA-kontoret i Luxembourg i løpet av året.

Arbeidet med Sustainable Development Goals (SDG) prioriteres i 2016. FNs statistikk-kommisjon i mars 2016 blir en milepæl for arbeidet med indikatorer. SSB vil på kommisjonsmøtet også være involvert i rapportering fra arbeidet med forbedret statistikk om flyktninger som vi initierte i 2015.

Tiltaksplanen som ble utarbeidet i forbindelse med Europeisk Peer Review, skal følges opp og gjennomføres i 2016.

6.7. Internasjonalt utviklingssamarbeid

SSBs bistandsarbeid omfatter i dag etablerte institusjonssamarbeid med i alt 7 land; Malawi, Kirgisistan, Zambia, Uganda, Mosambik, Sudan og Sør-Sudan. Dette arbeidet finansieres av Utenriksdepartementet (UD)/Norad. Utover å sikre god videreføring av disse samarbeidene vil SSB, på vegne av UD/Norad, i 2016 gjennomføre en evaluering av resultatoppnåelse og vurdere behov og muligheter for videreføring av samarbeidene i hhv Sudan, Sør-Sudan, Kirgisistan og Zambia etter 2016. Ved utgangen av 2016 skal dette arbeidet være ferdigstilt og planer for ev. videre samarbeid skal være oversendt UD/respektive ambassader for behandling.

SSB deltar i Olje for utviklingsprogrammet (Ofu) i Uganda som en del av finanskomponenten. Finansdepartementet innehar det overordnede faglige ansvaret for finanskomponenten i Ofu-programmet der formålet er å bidra til forsvarlig forvaltning av petroleumsinntektene i samarbeidslandene. I 2016 vil SSB sammen med Ofu-sekretariatet, Finansdepartementet, Oljeskattekontoret og skattedirektoratet delta i kartlegging og planlegging av et nytt Ofu-program i hhv Ghana og Kenya. SSBs rolle vil ev. være å yte bistand til utvikling av petroleumsrelatert statistikk og makroøkonomisk analyse. Målsetningen er at kartlegging og planlegging for Ofu-program, herunder SSBs bidrag i Ghana og Kenya, skal være ferdigstilt hhv medio 2016 og 4. kvartal 2016.

7. Ressurser og bemanning

7.1. Budsjett

Budsjettforutsetninger for virksomhetsplanen

Rammene for SSBs 2016-budsjett er gitt i Prop 1 S (2015 – 2016) med tilleggsproposisjon, kapittel 1620 og 4620 samt senere endringer gjort i Finanskomiteens innstilling. Den samlede rammen er på 742,7 mill. kroner og fordeler seg som følger:

Kapittel 1620	i 1000 kr
Statsoppdraget, post 01	504 454
Inntektskravet for brukeroppdraget, post 21	215 678
Større utstyrsanskaffelser, post 45	21 800
Sum	741 932

Budsjettet for 2016 gir rammene for de aktiviteter som er planlagt utført i SSB i 2016. Vedtatt statsbudsjett for 2016 er om lag nominelt uendret fra 2015 og innebærer at bevilgningen reduseres reelt med om lag 11 mill. kroner. Oppfyllelsen av inntektskravet er avhengig av de oppdrag SSB påtar seg i løpet av året. Budsjettets innretning vurderes å være tilfredsstillende for å kunne gjennomføre virksomhetsplanen og de oppgaver SSB er pålagt gjennom tildelingsbrevet.

7.2. Bemanning

Budsjetterte årsverk, etter finansiering og avdeling. Hovedkategorier 2016

Avdeling	Årsverk i alt 2015	Årsverk i alt 2016	Statsoppdrag		Markedsoppdrag ¹	
			2015	2016	2015	2016
I alt	860,2	870,1	621,3	614,8	238,9	255,4
100 Adm. avdeling	106,1	97,0	65,8	57,2	40,3	39,9
200 Økonomi, energi og miljøstatistikk	92,2	97,3	66,6	70,8	25,6	26,5
300 Personstatistikk	113,0	115,3	62,1	69,4	51,0	45,9
400 Næringsstatistikk	99,3	96,5	84,6	82,8	14,7	13,6
500 Forskningsavdelingen	93,4	87,0	46,4	42,2	47,0	44,8
600 Kommunikasjonsavdelingen	39,2	38,6	38,3	26,5	0,9	12,1
700 IT	82,0	97,4	59,4	68,2	22,6	29,2
800 Datafangst og metode	116,0	119,3	86,8	87,0	29,2	32,4
900 Nasjonalregnskap og finansstatistikk	119,1	121,7	111,4	110,6	7,7	11,1

¹ I markedsoppdrag inngår også årsverk finansiert av påslaget (overhead).

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway